

DET VISSTE DU INTE OM HEDEMORA PÅ SPF:S MÅNADSTRÄFF

John Persson

Bild: Lars Åke Everbrand

I programmet när SPF Seniorerna, Hedemora hade sin månadsträff utlovades att vi skulle få veta något som vi inte visste om Hedemora. Den som skulle delge oss detta var John Persson, en välkänd Hedemoraprofil.

Efter information, kaffe och smörgås började John Persson berätta om Carl von Linnés strövtåg i vår kommun, år 1734. Det var i januari så intresset var inte inriktat på växter utan på metallurgi. Som gäst på Dräcke herrgård tog han sig till Davidshyttans järnindustriella verksamhet, där man fortfarande kan se rester av verksamheten i ån. Sedan fortsatte han, troligen fortfarande till fots, till Olshyttan, där man till en början framställde koppar. Eftersom malmen där innehöll mindre svavel uppstod inte de miljöproblem som Falu gruva förorsakade. Men efter sekelskiftet 1700 övergick man till järnframställning. Erfarenheter från Steiermark moderniserade processen så att man fick smidbart stål från tackjärn direkt. Rester av anläggningar och byggnader kan ses i Vikhyttan och Trollboområdet.

Sedan fortsatte John Persson att berätta om Kloster. Han berättade att på 1760-talet var Kloster Sveriges största krutbruk, om problemen med valsning av stål och Gustav de Laval som var i Kloster mindre än 2 år. Ett till rekord finns i Kloster, nämligen en av de, kanske den, första kooperativa butiken, som startade 1858 och fanns till 1966. Man utvecklade också den typiskt svenska kossan, SRB, som registrerades som ras 1928.

Han avslutade med att berätta hur han, tack vare att han genom en kamrat fick en brevvän när han var ung orsakade att arbetarkommunen i Hedemora reste ett minnesmärke över Olof Palme i Strahlsund 1988.

Sedan fick vi var och en fundera över vad det var vi inte visste. Kossan i Kloster och hur Hedemora reste ett minnesmärke över Olof Palme i Strahlsund ligger bra till för största nyheten.

Insänt av Anneli Källström